

vist Omraade vare Domstolene suveræne, medens de udenfor dette Intet havde at sige. En saadan Ordning, hvorefter man vilde henstyre Alt, hvad man med mere eller mindre Net kunde henføre til det Faktiske i Sagen, Bevispørgsmaalet, til Nævningernes suveræne Afgjørelse og udelukke Domstolene derfra, medens man paa den anden Side vilde udelukke Nævningerne fra Alt, hvad der kunde betragtes som Rettens Anvendelse, maa vistnok siges i alle Henseender at være uheldig; men den er man jo ogsaa kommen bort fra, og det System, som er foreslaaet i Lovudkastet, hoiler jo paa en hel anden Grundopfattelse. Processkommissionens Forslag hoiler jo ikke paa den Grundopfattelse saaledes at sondre og udelukke, men det hoiler jo netop nærmere paa den Opfattelse at lade begge Elementer medvirke, naturligvis hver paa sin Vet, til Tilvebringelsen af et retserdigt Resultat. Det er den Lante, som man har udtrykt saaledes i Motiverne, navnlig Pagina 126, hvor det siges, at Grundtanken for Nævningensinstitutionen er, at den skal yde den Garanti for Borgerne, at ingen Mand kan domsfældes af de retslærde Dommere, naar det ikke kan lykkes Anklagen at overbevise et Antal uafhængig forstandige Lægmand om hans Skyld. Saaledes opfattet og saaledes udført, tror jeg ikke, at Nævningeprincippet i og for sig vil kunne have nogen Fare, selv i deres Dine, som se denne Sag fra et andet Synspunkt end den folkelige Friheds. Man har heller ikke i den Forhandling, ider hidtil har fundet Sted, saavidt jeg idetmindste kan skjønne, gjort noget alvorligere Angreb paa denne Del af Lovforslaget; man har, saavidt jeg har kunnet skjønne, i det Hele taget sluttet sig til den foreslaaede Ordning paa dette Punkt og erklæret sig tilfreds med den. Derimod er der et andet Punkt, som man har dvælet mere ved, og hvor der er fremsat Angreb paa Forslaget. Det er navnlig, forsaavidt man har ment, at man ikke tilstrækkelig har udvidet Antallet af de Sager, som skulle for Nævningerne, og man maa jo der navnlig have havt Bestemmelserne i Lovforslagets § 11 for Die. Man har gjort gjældende, at det jo kun var nødvendigt, at Nævninger skulde bruges i Livsager og Sager, hvor det dreier sig om Livsvarigt Straffearbejde, og den Slags Sager er jo meget faa, saaledes at man altsaa kunde tænke sig, at Nævninger egentlig ikke skulde anvendes undtagen i disse faa Sager, og saa vil det Hele ikke have nogen Betydning. Man har navnlig rettet Angrebet mod den Bestemmelse, som gaar ud paa, at man i den store Mellemklasse af Sager, den store Klasse af Sager, som ere for betydelige til, at de kunne henvises til Underretterne, og som desfor maa ligge under Landsretterne, har indrømmet den Tiltalte en Ret til at frabejde sig Nævninger, indrømmet den Tiltalte en Ret til

at lade Sagen komme til Paafjendelse af Landsretten uden Nævningernes Mellemkomst. Jeg tror ikke, at denne Bebreidelse imod Forslaget er grundet, og jeg tror navnlig ikke, at der er nogenfomhelst Grund til at frygte for, at Tiltalte skulde i et stort Omfang og navnlig i Tilfælde, hvor det Mudsatte var ønskeligt, benytte sig af denne Ret til at blive fri for Nævningens Mellemkomst. Jeg hørte ikke nogen egentlig Grund anføre, hvorfor man skulde kunne antage, at Tiltalte vilde frabejde sig Nævninger i større Omfang end ønskeligt var, undtagen den ene, at den større Offentlighed, Sagen fik ved at blive behandlet for Nævningerne, kunde være et Motiv for Folk til i mangfoldige Tilfælde at udbede sig Landsrettens Behandling uden Nævninger. Men denne Grund er ikke virkelig, thi Landsrettens Forhandling er jo offentlig lige saa fuldstændig som Nævningernes Forhandling; den foregaar aldeles ikke inden lukkede Døre, men er fuldstændig lige saa offentlig og foregaar ligesom Nævningernes Forhandling i Anklageprocessform og med fuldstændig Sagtagelse af Mundtlighed og den umiddelbare Bevisførelse. Den Grund, som jeg antager, at de Anklagede sædvanligst vilde være bevægede af, naar de maatte ønske, at Sagen kunde blive paafjendt af Landsretten uden Nævningens Mellemkomst, er en meget legitim og naturlig Grund, nemlig den, at de i saadanne Sager, i hvilke de kunne indse, at de alligevel ville blive dømt, ville undgaa den noget længere Tid og som følge deraf ogsaa i mange Tilfælde den noget længere Arrest, som følger af at skulle vente, indtil en Nævningssession bliver holdt. Det vil vistnok være den i praktisk Henseende hyppigste Grund til, at en Mand, naar han indser, at han ikke kan undgaa at blive dømt alligevel, saa vil sige: Lad mig saa hellere faae denne Sag strax afgjort, end jeg mulig skal sidde 1½ Maaned, til der bliver holdt Nævningersession paa det Sted, hvor jeg befinder mig. Dette har foresøvet Processkommissionen som den Grund, der meget ofte eller vel endog saa oftest vilde komme til at ligge for, og jeg ser ikke, at der er nogenfomhelst Betænkeligt eller fra Retspleiens Standpunkt Uønskeligt i, at den kommer til Anvendelse. I det Hele taget er det jo det Synspunkt, man er gaaet ud fra, og jeg tror, at man vanskelig skal kunne modbevise Rigtigheden deraf, at det ved det Spørgsmaals Afgjørelse, om Nævningers Medvirkning er ønskelig eller ikke, ikke saameget kommer an paa Straffens Størrelse, paa den generelle, paa den almindelige Beskaffenhed af den Paastand, der følges under en Sag, men at det i Grunden helst burde afhænge af Sagens individuelle Natur, navnlig af, om Bevispørgsmaalet er mere eller mindre tvivlsomt eller indviklet; thi det er jo indlysende, at alle de Grunde, der tale for Nævningernes Medvirkning, ere kun i meget ringe